

KOMMUNLEDNINGSKONTORET
Planeringsavdelningen
Anne-Marie Malmsten
Tommy Nilsson

Kommunens rätt till och riktlinjer för insyn i fristående grundskolor

Inledning

Av skollagens (2010:800) 10 kap. 41 § framgår att ”den kommun där den fristående skolan är belägen har rätt till insyn i verksamheten”. Den skrivningen avser grundskolan, men även andra skolformer har en motsvarande skrivning.

Insyn i verksamheten syftar till att kommunen ska vara informerad om hur den fristående skolans verksamhet utvecklas. Kommunens rättighet att utöva insyn ger dock inte någon rätt för kommunen att göra eventuella påpekanden gentemot den fristående skolan.

Skolinspektionen har tillsynsansvar för skolan och när granskning av de fristående skolorna sker, tas även kommunernas insyn med. Genom information som kommunen har fått, kan Skolinspektionen få dels mer kunskap om den fristående skolan, dels om det förekommer signaler över förhållanden som behöver granskas.

Bakgrund

Med 2010 års skollag ändrades kommunernas insynsrätt och fokus. Från att tidigare ha avsett de fristående skolornas bidragsbehov, har nu insynsrätten följande syften:

- Kommunen ska kunna vara informerad om hur den fristående verksamheten utvecklas.
- Kommunen ska försäkra sig om att allmänheten har insyn i fristående skolor.
- Kommunen ska kunna fullgöra sitt ansvar för skolpliktbevakningen.
- Kommunen vill förvissa sig om att en enskild huvudman har en ekonomiskt stabil verksamhet.

Alla huvudmän ha ett systematiskt kvalitetsarbete som ska dokumenteras. Vidare tillsynas samtliga huvudmän av Skolinspektionen och ska även delta i Skolverkets nationella uppföljning och utvärdering. Inom en lägeskommunen kan kommunen erbjuda de fristående huvudmännen att delta i kommunens uppföljning och utvärdering.

Riktlinjer

Barn- och grundskolenämndens tolkning av insynsbegreppet innebär:

- att det är angeläget att det finns en god dialog och kommunikation mellan grundskolorna i kommunen
- att kommunens mål- och resultatstyrning, verksamhetsplan och utvecklingsplaner förmedlas
- att möjligheter till samarbete och samverkan tas tillvara, exempelvis genom kompetensutveckling
- att det kontinuerligt genomförs insynsbesök på alla fristående grundskolor
- att besök redovisas till nämnden
- att möten sker i olika sammanhang mellan nämndens politiker och de fristående grundskolorna
- att nämndsammanträden förläggs till olika grundskolor i kommunen
- att ytterligare besök kan komma att genomföras om kommunen fått ta emot kritik mot en skola
- att kommunen kan komma att uppmärksamma Skolinspektionen om behov av tillsyn.